

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

29 november 1996

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Fred Dielens
(Hoofdstuk VI Promotie- en uitvoerbeleid,
Afdeling 2 Het Fonds Vlaanderen-Azië)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Paul Dumez, Jef Van Looy, Marc Van Peel, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

*Zie :***428** (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof

– Nrs. 3 tot 13 : Amendementen

– Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Binnelandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

INHOUDSOPGAVE

Blz.

I. ALGEMENE TOELICHTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE	4
II. ALGEMENE BESPREKING	
II.1 Een mini-Gimv voor Azië ?	5
II.2 Beoogde project-omvang en KMO-vriendelijkheid	5
II.3 Datum van operationeel worden	6
II.4 Vrees voor onrechtstreekse delocaliserende effecten	6
II.5 Betekenis van de voorziene delegatie en subdelegatie	6
II.6 Rechtsvorm, beheer en bestafling van het Fonds Vlaanderen-Azië	6
III. EINDSTEMMING	7

DAMES EN HEREN,

Het aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, met name, Hoofdstuk VI : Promotie en Uitvoerbeleid, ; Afdeling 2 : het Fonds Vlaanderen-Azië (artikel 27 van het ontwerp van decreet), werd op data van woensdag 20 november 1996 en donderdag 21 november 1996 in commissie besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER LUC VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

In het kader van het luik "uitvoerbeleid" van het Vlaams buitenlands economisch beleid werd geopend voor het opzetten van een systeem tot bevordering van de export via eigen vestigingen in het buitenland. Het gaat hier om een nieuw initiatief dat gestalte krijgt in de voorgestelde oprichting van het Fonds Vlaanderen-Azië.

Dit fonds moet Vlaamse exporteurs de mogelijkheid bieden om met beperkte steun van de overheid lokale verkoopsstructuren op te zetten in Aziatische groeimarkten. Als een bedrijf de nodige marktkennis heeft en de risico's goed kan overzien, kan het zijn export via eigen vestigingen of joint-ventures in het buitenland laten verlopen. Een lokale vestiging is immers dikwijls een conditio sine qua non voor een succesvolle marktpenetratie. Deze weg vergt echter dikwijls grote kapitaalinvesteringen (kopen of huren van bedrijfsgebouw, aanwerven van personeel...) en is derhalve niet voor elke exporteur .

Het buitenlands filiaal kan fungeren als uitleveringsdepot (distributiefunctie) of belast worden met de verkoop en alle hiermee verband houdende werkzaamheden. Desgevallend kan de vestiging ook aan post-fabricage doen (bijv. verpakking). Wat niet kan, is een verschuiving van productie die hier gebeurt naar derde landen (de zogenaamde "herlocalisatie").

Als de investering past in de voormelde internationale expansie van het bedrijf en de uitvoer vanuit Vlaanderen wil stimuleren, kan het Fonds midde-

len ter beschikking stellen voor kapitaalparticipatie. Het Fonds kan ook de waarborg van het Vlaamse Gewest hechten aan leningen die de onderneming aangaat om de buitenlandse investering te financieren.

Deze maatregel is vooral naar Zuid-Oost-Azië gericht, omdat de Vlaamse regering de Vlaamse bedrijven ertoe wil aanzetten mee te genieten van de sterke groei in die landen. Ook aan de toenemende vraag naar kwaliteitsconsumptiegoederen van de groeiende middenklasse in de ASEAN-landen moet mede door Vlaamse exporteurs kunnen worden voldaan.

Recente studies hebben aangetoond dat onze bedrijven hun aandacht meer moeten richten op nieuwe geografische afzetgebieden (twee derde van de Vlaamse uitvoer gaat nu immers nog naar landen van de Europese Unie), zodat de export tegelijk in omvang kan toenemen én geografisch meer gediversifieerd wordt. Met deze maatregel tracht de Vlaamse overheid, op een bescheiden wijze, die ondernemingen te ondersteunen die dit innoverend beleid willen uitvoeren.

Teneinde tegemoet te komen aan een door het Rekenhof geformuleerde bemerking werd door de Vlaamse regering een amendement ingediend op het ontwerp van decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1997. Hierbij werd meer bepaald artikel 97 van het begrotingsdecreet aangevuld met de volgende bepalingen :

"Het Fonds Vlaanderen-Azië wordt er eveneens toe gemachtigd de waarborg van het Vlaams Gewest te hechten aan leningen. Het plafond van de gewaarborgde leningen bedraagt 200.000.000 frank.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten waaronder de verbintenissen kunnen worden aangegaan en de waarborg van het Vlaamse Gewest kan worden toegekend."

Aangezien het bepaalde in artikel 27, § 3 van het ontwerpdecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997 een algemene machtiging inhoudt, bleek het inderdaad aangewezen het maximale bedrag waarvoor waarborgen kunnen worden verleend decretaal vast te leggen. Het waarborgplafond werd vastgesteld op 200 miljoen frank. Een regeling via begrotingsdecreet bleek hiertoe de meest aangewezen weg.

Zoals gebruikelijk bij algemene machtigingen zal de regering beslissen aan welke personen de waarborg wordt verleend. Deze machtiging wordt op een dubbele wijze beperkt. Enerzijds moet voldaan worden aan de decretale en in een besluit vast te leggen voorwaarden, en anderzijds mag het geheel van alle uitstaande waarborgen niet hoger zijn dan het plafond.

Qua rechtsvorm werd geopteerd voor een Vlaamse openbare instelling van categorie A, omdat dit het voordeel biedt dat door het Fonds aan ondernemingen ter beschikking gestelde middelen die worden terugbetaald, opnieuw bij het Fonds terecht komen.

Met deze laatste twee preciseringen wordt tegevoetgekomen aan de opmerkingen in het advies van de Raad van State.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. EEN MINI-GIMV VOOR AZIË ?

De heer Leo Cannaerts typeert het Fonds Vlaanderen-Azië als een soort participatiemaatschappij, die over een kapitaal van 150 miljoen frank beschikt, en voor 200 miljoen frank garanties kan hechten aan leningen. Hij wijst erop dat deze techniek niet dezelfde is als degene die wordt gehanteerd door het Fonds Nieuw Europa (FNE), dat met betrekking tot Centraal- en Oost-Europa (en dan voornamelijk Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Polen) een min of meer gelijkaardige opdracht uitvoert als het op te richten Fonds Vlaanderen-Azië. Dit Fonds Nieuw Europa (dat een dochteronderneming is van de GIMV) kan wel participaties nemen, maar verleent zelf geen garanties. In het verlengde van deze opmerking wenst de heer Cannaerts dan ook van de minister-president te vernemen of het Fonds Vlaanderen-Azië de facto zal gaan optreden als een soort van mini-GIMV voor Azië.

De minister-president antwoordt hierop dat het Fonds Vlaanderen-Azië inderdaad geen dochter is van de GIMV. Dit werd doelbewust gedaan, om maximaal de concurrentie te laten spelen, en ook andere kapitaalverschaffers erbij te betrekken.

II.2. BEOOGDE PROJECTOMVANG & KMO-VRIENDELIJKHEID

De heer Leo Cannaerts wenst hierop ten indicatieven titel te vernemen of men in het huidige planningstadium denkt aan het spreiden van de inspanningen van het fonds over diverse exportprojecten van mindere omvang, dan wel of men meer in de richting van één groot project per jaar denkt. Ten gronde wenst hij derhalve te vernemen welke ondernemingen in aanmerking komen, en meer bepaald of deze maatregel alleen op grote exporteurs is gericht.

De heer Stefaan Platteau pikt hierop in en benadrukt dat het Fonds Vlaanderen-Azië vooral ook exportprojecten van KMO's moet ondersteunen. Deze vormen immers de ruggengraat van het Vlaams economisch weefsel, maar ondervinden - uit hun aard - ernstige problemen bij het aanboren van nieuwe afzetmarkten. Het fonds kan, op termijn, ook een belangrijke mentaliteitswijziging teweegbrengen bij de KMO-managers, die meer globaal moeten leren denken.

De minister-president repliceert hierop dat iedere Vlaamse onderneming die voornemens is ofwel een (gezamenlijke) dochteronderneming op te richten in de weerhouden Aziatische landen, ofwel een reeds bestaande onderneming uit te breiden in aanmerking komt.

Zullen in het bijzonder van de steunmaatregel kunnen genieten ; de kleine en middelgrote ondernemingen : die (a) minder dan 250 werknemers in dienst hebben, (b) waarvan de jaaromzet 900 miljoen niet overschrijdt.

Derhalve kan de minister-president bevestigen dat er wel degelijk gedacht wordt aan een meertal van dossiers van "beperkte" omvang. In een eerste tijd zullen dat er vanzelfsprekend nog niet zo veel zijn. Er wordt momenteel meer bepaald gedacht aan een tiental projecten.

Desgevraagd voegt de minister-president hier nog aan toe dat de piste van het opzetten van een "joint-venture" met een lokale partner ongetwijfeld de voorkeur zal genieten.

II.3. DATUM VAN OPERATIONEEL WORDEN

De heer Leo Cannaerts vraagt tenslotte ook nog of er reeds concrete projecten worden beoogd, terwijl hij tevens peilt naar het tijdstip waarop het Fonds Vlaanderen-Azië zal actief worden.

De minister-president antwoordt hierop dat de start zich waarschijnlijk ergens aan het einde van het eerste kwartaal van 1997 zal situeren. Dat deze opstart reeds in het eerste halfjaar van 1997 zal plaatsgrijpen is belangrijk, mede omwille van de overdracht van Hong-Kong aan China, die voorzien is voor midden 1997.

Concrete project-voorstellen kunnen er per definitie nog niet zijn, aangezien de uitvoeringsmodaliteiten nog moeten worden vastgelegd.

II.4. VREES VOOR ONRECHTSTREEKSE DELocaliserende EFFECTEN

De heer Fred Dielens drukt hierop zijn bezorgdheid uit omwille van het potentieel delocaliserend effect van de maatregel. Hij is de mening toegedaan dat de criteria voor steunverlening bijzonder scherp gesteld zullen moeten worden, en dat er ook een sluitend toezichtstelsel zal moeten worden voorzien.

De minister-president benadrukt nogmaals dat de investering moet passen in de internationale expansie van het bedrijf, en geen verschuiving van de productie, c.q. tewerkstelling, naar andere landen mag betekenen.

Om in aanmerking te komen moet de onderneming derhalve in de voorgaande jaren reeds een bepaald percentage van haar totale export naar de beoogde markt(en) uitvoeren. Bovendien zal dus ook de invloed van het investeringsproject op de uitvoer vanuit en de tewerkstelling in Vlaanderen moeten worden aangetoond.

De minister-president affirmeert verder dat de relevante modaliteiten van de uitvoeringsbesluiten op dit punt strikt zullen zijn. Hij voegt eraan toe dat ondermeer deze modaliteiten nu nog verder gefinaliseerd worden, hetgeen mede één van de redenen is dat de opstart pas op het einde van het eerste kwartaal van '97 zal plaatsgrijpen.

II.5. BETEKENIS VAN DE VOORZIENE DELEGATIE EN SUBDELEGATIE

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis wijst erop dat de Raad van State in zijn advies bij het voorontwerp van programmadecreet er had op aangedrongen de draagwijdte van de in artikel 27 voorziene delegatie en subdelegatie wat te preciseren.

De minister-president repliceert hierop dat de in artikel 27, §6 voorziene delegatie bedoeld is om de Vlaamse regering toe te laten de nadere regeling van de vormen van steunverlening, de begunstige ondernemingen, de geografische oriëntering, de aanvraagprocedures en het administratief beheer vast te leggen in een besluit.

De subdelegatie aan de leidend ambtenaar die daarin eveneens is voorzien, is enkel gericht op het administratief beheer van de rekeningen, en zal dus zeker niet worden gehanteerd voor de investeringsbeslissingen. Deze laatste blijven voorbehouden aan de regering en de terzake bevoegde ministers.

II.6. RECHTSVORM, BEHEER EN BESTAFING VAN HET FONDS VLAANDEREN-AZIË

De heer Luk Van Nieuwenhuysen is tenslotte de mening toegedaan dat het hier ten gronde een degelijk initiatief betreft. Hij vindt het echter weinig logisch dat er precies in de Aziatische doelregio van het fonds te weinig Vlaamse economische vertegenwoordigers zijn (cf. het ontbreken van een economische vertegenwoordiger in Maleisië). Ook meent hij begrepen te hebben dat Export Vlaanderen in deze helemaal niet betrokken wordt. Derhalve wenst hij te vernemen wie de fondsgelden de facto dan wel zal beheren, en of hiervoor speciale aanwervingen gepland zijn.

De minister-president antwoordt hierop dat het Fonds Vlaanderen-Azië de rechtsvorm zal krijgen van een Vlaamse Openbare Instelling (VOI) van categorie A. Het zal derhalve geen eigen personeel of eigen activa hebben. Het beheer wordt toevertrouwd aan de administratie Economie, waar 1 à 2 ambtenaren (waarvan zeker 1 met een leidinggevende functie) voorlopig zullen kunnen volstaan voor het beperkt aantal projecten van de opstartperiode.

III. EINDSTEMMING

Ter stemming gelegd wordt artikel 27 van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, betreffende het Fonds Vlaanderen-Azië, aangenomen met 8 stemmen, bij 7 onthoudingen.

De verslaggever,

Fred DIELENS

De voorzitter,

Jef SLEECKX
